

Osallistu YVA-menettelyyn

YVAssa arvioidaan hankkeen merkittävät ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn YVA-menettely avulla pyritään vähentämään tai kokonaan estämään hankkeen haitallisia ympäristövaikutuksia. YVAssa hankkeen vaikutukset arvioidaan suunnittelun yhteydessä ennen päätöksentekoa, jolloin tuleviin ratkaisuihin voidaan parhaiten vaikuttaa. Vaihtoehtoja muodostamalla ja niiden ympäristövaikutuksia vertailemalla pyritään löytämään mahdollisimman hyvä lopputulos. YVA on suunnittelun ja päätöksenteon apuväline, jonka tulokset on otettava huomioon hankkeen lupamenettelyssä.

Hanketta suunnitteleva taho eli hankkeesta vastaava huolehtii tarvittavien ympäristöselvitysten tekemisestä. Hankkeesta vastaava voi olla yksityinen yritys tai julkinen taho. Menettelyä ohjaa ja valvoo yhteysviranomaisena toimiva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) ja ydinenergiainhankkeissa työ- ja elinkeinoministeriö.

YVA-menettelyyn saavat osallistua kaikki ne, joihin hanke voi vaikuttaa. Tiedonsaanti ja osallistuminen ovat menettelyn kulmakiviä.

YVA on tarkoitettu suurille hankkeille

Hankkeet, joihin sovelletaan aina YVA-menettelyä, on lueteltu YVA-lain liitteessä 1. Niitä ovat muun muassa suuret **tuulivoimalat, sikalat ja kanalat, kaivokset, moottoritiet ja jätteenkäsittelylaitokset**. Tällaisilla hankkeilla on lähtökohtaisesti aina merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-menettelyä sovelletaan muuhunkin hankkeeseen, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. Menettelyn soveltamisesta päättää tällöin ELY-keskus ja ydinenergiainhankkeissa työ- ja elinkeinoministeriö. Jos arvelet, että jokin hanke edellyttää YVA-menettelyä, ota yhteys näihin viranomaisiin asian selvittämiseksi. Asukkaat, yhdistykset ja muut tahot voivat tehdä aloitteen viranomaiselle YVA-menettelyn soveltamisesta.

YVAssa vaikutukset arvioidaan laajasti

YVA-menettelyssä arvioidaan hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia:

- väestöön sekä ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen,
- maahan, maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen,
- yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön,
- luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä
- edellä mainittujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

YVA-menettelyn eteneminen

YVA-ohjelma

YVA-ohjelma on hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, miten ympäristövaikutusten arviointi tehdään. Ohjelmassa kuvataan hanke, sen vaihtoehdot ja selvittävät vaikutukset. Lisäksi kerrotaan, miten tiedottaminen ja osallistuminen järjestetään. YVA-ohjelman sisältövaatimukset löytyvät YVA-asetuksesta (3 §).

Mielipiteet ja lausunnot YVA-ohjelmasta

Yhteysviranomaisen tiedottaa YVA-ohjelman vireilläolosta verkkosivuillaan ja sanomalehdessä. Tiedoista selviää, miten ohjelmaan voi tutustua ja miten sitä voi kommentoida. Aikaa on vähintään 30 päivää. YVA-ohjelmaa esitellään yleensä yleisötilaisuudessa.

Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta

Yhteysviranomaisen antaa hankkeesta vastaavalle lausuntonsa YVA-ohjelmasta kuukauden kuluttua kuulemisen päättymisestä. Lausunnossa otetaan kantaa ohjelman laajuuteen ja tarkkuuteen. Se sisältää myös yhteenvedon muiden antamista kommentteista. Lausunto julkaistaan yhteysviranomaisen verkkosivuilla.

YVA-selostus

Hankkeesta vastaava selvittää ympäristövaikutukset ja järjestää siihen liittyvän osallistumisen YVA-ohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä laatii YVA-selostuksen. YVA-selostuksen sisältövaatimukset löytyvät YVA-asetuksesta (4 §).

Mielipiteet ja lausunnot YVA-selostuksesta

Yhteysviranomaisen huolehtii siitä, että YVA-selostuksen vireilläolosta tiedotetaan. YVA-selostusta esitellään yleensä yleisötilaisuudessa. Selostuksen kommentointiaika on 30–60 päivää.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Yhteysviranomaisen tarkistaa YVA-selostuksen riittävyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Se annetaan hankkeesta vastaavalle 2 kuukauden kuluessa kuulemisen päättymisestä ja siitä myös tiedotetaan. Hankkeesta vastaava liittyy YVA-selostuksen ja perustellun päätelmän hankkeen lupahakemuksiin.

Lupamenettely

Lupaviranomainen ottaa YVA-selostuksen ja perustellun päätelmän huomioon luvassa. Muista osallistua myös lupamenettelyyn.

Ota kantaa YVA-menettelyyn

Voit ottaa kantaa sekä YVA-ohjelmaan että YVA-selostukseen. Toimita vapaamuotoinen kirjallinen mielipiteesi yhteysviranomaiselle ilmoitettuun määräaikaan mennessä.

Vinkkejä mielipiteen laatijalle:

Kirjoita allekirjoitettu kannanottosi mahdollisimman jäsennellysti ja ytimekkäästi. Muista perustelut.

Kiinnitä YVA-ohjelmassa huomiota seuraaviin asioihin:

- Onko hanke ja sen vaihtoehdot rajattu ja perusteltu ymmärrettävästi ja ovatko tärkeinä pitämäsi ympäristövaikutukset mukana arvioinnissa?
- Onko suunnitelma YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämisestä riittävä?

Kiinnitä YVA-selostuksessa huomiota seuraaviin asioihin:

- Onko arviointi toteutettu kuten YVA-ohjelmaan ja yhteysviranomaisen lausuntoon on kirjattu?
- Onko vaihtoehdot ja niiden merkittävät vaikutukset selvitetty kattavasti ja tasapuolisesti?
- Onko vaihtoehtojen vertailu ja johtopäätökset esitetty johdonmukaisesti ja tasapuolisesti?
- Onko selostus ymmärrettävä ja havainnollinen?

Lisätietoa YVA-menettelystä:

www.ymparisto.fi/yva

Käynnissä olevat YVA-menettelyt:

www.ymparisto.fi/yva-hankkeet

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus

sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

puhelin: 0295 020 900, ma–pe klo 9–16, pvm/mpm

chat www.ymparisto.fi-sivustolla: ma–pe klo 12–15

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment